

Str. 2 w. 6. Triyologowie dawniejsi s. 8. — Definiacja organizacji na powrótka dopiero przezycanego periodu u niepiszona, uszytnaby go iainiecyym i wisley ka-
razysci czytelnikowi porównajacyym — Autora nas na-
fregi uvolnitaby do niektorych sprzeczności z samy-
sobą sprzeczności —

Organizacja postug mnie, nalezy na polazeniu
sie z sobą, pierwiastkow i sil ogólnych przyrodzenia, w
pewnym sposobie kptacie oraz ilości zebrawych, tak
ze wydaie mogą osobną site, która narwana organiz-
cya, i od ktorych jedynie nalezy zbior fenomenów
zycia stanowiących — Twierdzenie to, ktorego ile zdol-
ności moie pozwola dowiedzie starai sie bede stanowi
nimiecyrych uwag moich gtowną zadade —

Powa Autora.
"Dla dokladnego wyobrazenia organizacyi, winniemy uwazac
"postaci organizacyjnej istoty" — Zaid mi sie ze wyrazienie
"postaci organizacyjnej istoty, wyte wtem miecyce mniey
"istoty scieter przy albo zwanymy czesci tej istoty przy-
mowac nam kaze, albo iefli domyslaie sie zechemy,
formę tytko czesci, w sklad organizacyjnego indiwiduum
wchodzących; kiedy zapewne wtem wyrazieniu da-
to sie zaidzi Autorowi, budowe, postaci czyli formę
i sklad czesci organizacyjnych, bez czego w żaden sposob
czy tego poizcia organizacyi miec nie można — Wpada
sam z sobą, w sprzeczności napr pisarz, kiedy w nastę-
pniwym periodzie daide wyobrazenie zycia tak mówi
Str. 2. W. 20. wiadomo s. 8. Wtem nas ustepie dowodzi ze
wypobienie

wyrobienie pierwiastków samemu życiu przypisać na-
 leży - Życie zależy od organizacji - Czesi istoty
 organiczną stanowiącą przedmiot pierwiastkowe iak zapewne
 autor chce rozumieć przyrodę nie wadnie wyjątku i
 zatem i organizacja zależy od życia - Tak iedno
 drugiemu odnawia, jest to błąd przeciwność. Circu-
 lum viciosum popadniać - Jeśli iedna z tych dwóch pro-
 pocyj będzie prawdziwą, druga fałszywą być musi.
 Na pierwiastki to jest że życie od organizacji zależy
 zgodziam się - Lecz z przekonaniem moim nie widzę zgod-
 nym, aby życie bezdaje zbiorom fenomenow organizacji
 wyrobiato te czesie, mocą których tylko, te fenome-
 na się objawiają, od których więc i samo życie
 zależy. Przyjajana myślata raczej pośrednic
 moją skuteczną - P. J. G. organizacja i życie
 mają własności przyswajania materji odżywnej
 która się i czesie organiczną przez pewny proces
 czasu powiększa, nie widzę iednak zatem, aby życie
 tworzyło te czesie które go i pierwiastkowe czesie
 które go stanowią - Podług mnie czesie te są
 skutkiem ubiegu pewnej ilości i pewnego rodzaju
 pierwiastkow, takimi witami przynudzenia obda-
 rzonych, i takimi w sposób szeregotny podawany
 iż razem wydają samą istotę organiczną i wprawy
 nie iey własności - Uprawnienie więc z tego prze-
 konania że nie przypisać myśli nadzgu Autora roz-
 bierai

lecz przywracając dawną niepraninę ^{tychże} pierwiastków
 wrażliwości zwierzęcą przywrócić można - Długo
 się takie ciała organizowane nie tylko na odmianę budowy
 organów, niepraninę, pierwiastków szczególnej worgo
 kiałek szlachetniejszych, ~~lecz~~ też na odległość iadego
 kolwien i ciadtaoziących, do zachowania ich by-
 tu konieczne potrzebnych - Niewiadomi sposobu
 iadym rebrone wzyo
 site organizowana wycia, nieumiejący też rozmai-
 tej materji iadaci iadicy site, albo materji
 worganizowanej qy raz te site utraici przywró-
 cie - Ale cyplicznie pro
 sione wstępy, a natem cyplicznie do utworzenia nowej
 organizacyjnej istoty, i do wlewania jej tak ps-
 wem w nią nowej site, średnic potrzeba najwy-
 szego, kiedy materia ma nauszę wrażliwości, że
 w pewnych postawiona okolicznościach, w pewnych
 iadaciam, iadaczem, stopunkach, wystawiona
 na szerególne działanie wid światła ogólnego
 wydad iadym organizacyjną istotę site iadym wrażli-
 wem i rozmai
 Nieprzejeja że w sposób dopiero wymyślony
 powstaie - cyplicznie site organizowana, lecz iadym
~~innygo iadym iadym~~
~~innygo iadym iadym~~
~~innygo iadym iadym~~
 oddzielny iadym iadym, iadym iadym iadym iadym
 nie umie nie potrzebno, a przymanie

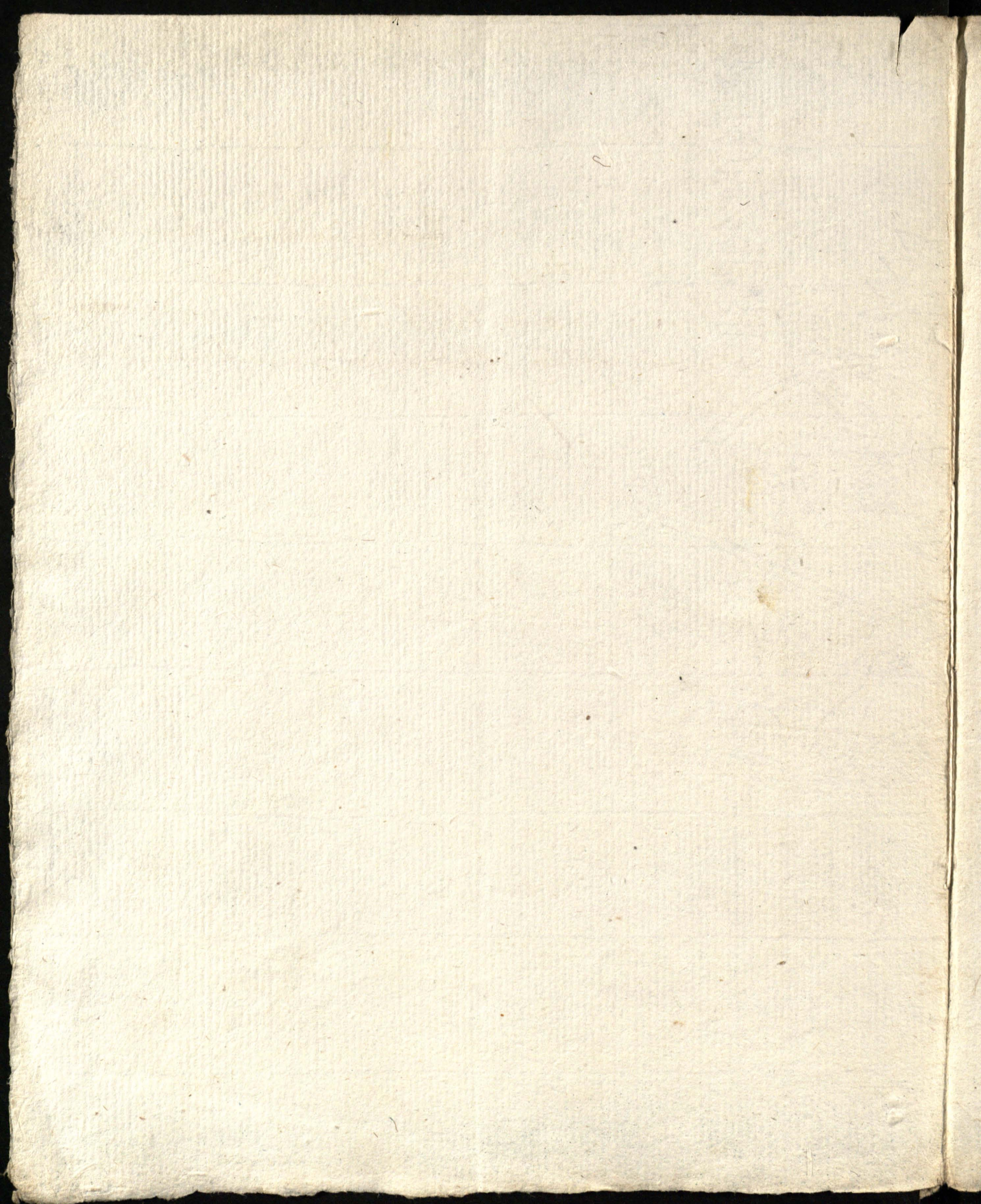
iż w takich materjach, wole być wielkim Empirycznym
 anizeli jakin-kolwiek atomu barwicy rozognatym
 Idealista — Laturicy jest poiaj in karodek z
 jajcznika ~~matki~~ wybięty, w nacięciu z Ma-
 keryja, kaptadniazja, kaptarony, ma nia warty the
 warunki do wydania organicznego indywidualu
 potrzebnego

Stanowisz pierwiastkowy jego cześci; anizeli nie
 jest w świecie osobna istota, której tworzący-
 le są w żywocie organicznemu udziału, ile są w
 che widzieć materiją organiczną, lub iac rozu-
 mie Au ket, ile są w części organiczne che
 tworzyć — Jau nie przypisujemy dla czego dia-
 mentu do węgla niezem prawie do o pierwiastku

Charakter jest chemiczny, nie różniąc, to do Charakte-
 ru prostopadła krystalizacja
 row, wprawdzie jest tak bardzo od niego odmienny,
 a składowy jednak tego fenomenu osobny jest
 nie przypisujemy. Tak równie choiast jest dla
 nas tajemniczą wiały epwob pierwiastki i ciał to-
 czyć się z sobą maia, ale istoty organiczne, żyjące
 wydają, a iac się rozdzielać gojęły się o siłach
 przyprawoty, nie potrzebujemy jednak nowej przy-
 puszczac ciał, bo ile wiadom tylko, iż natura
 osobnych natury by potrzeba — Jeśli odmian
 niesprawnym pierwiastkowym w istocie organizm-
 nę po ich siłach, pod wpływem wafel ciał
 nie podpada, nie poręto dać im możem się
 do nie

wyobrażenia duszy, które fizjologia, tłumacząc ob-
iawienia życia w dużej części Kalwina i ustraw-
waniam rozprawie, a do Metafizyki i Nauk.
Religii oddany — Gdy najwyjrzniej twierdzi się
nam do słów: i tego dochodzenia, który był tajemnic
natury, tem samem parwolita nam dochodzi w przy-
kaz objawień przyrody; i to która podług wi-
żniewy części poświęcających się temu przedmiotu
wiemy, bardziej bliższe będzie do praw-
dy za prawdziwą uważać — Podług naszego
obrażenia tej machine uarywaną do kawałków, któ-
ra składa się z materii liczącej części, sprawu-
je te same skutki w: machine bardziej skom-
plikowana — Kardyn który jest tylko, częścią i si-
tem świata więcej dokładnie przypatrując,
swoją jego jako i tej wielkiej machine, i ca-
ł świat tak uważać można, najwyjrzniej do kła-
natości nie odmówi. — Chcąc też kardemu kła-
stwu natury, kardemu podrozjowi, a nawet
podług niektórych Patologów, kardemu fenom-
enowi życia w ogólnym ustrawianiu, musi-
my powiedzieć że picowpa przyrody, i jego
materii i z tem rozmaite nade właści-
nie

nie uwaga im widzieć siebie, może, kłótych pe-
 tersonie z sobą, w różnym stopniu, normen-
 te anotyple wydać ~~z~~ fenomen; lecz dla do-
 niedania materji świata ogólnego nowego
 (riatania, nowe bez ^{sity} tworzy ~~musiata~~ ~~sity~~
 Dla czego ciatom oddanym już sitymi świata
 ogólnego, oraz pewnemu sposobowi ich potajemna
 się, zaprawai utajności utworzenia sity organicznej
 a przede niewarai ich na idyną przyzbytą teję
 sity, ~~o~~ y taki sposób widzenia w defkonatosia
 Najwyższej istoty, z piersem ertowiekai, i codzien-
 nem Boswładaniem najbardziej jest zgodny. —
 F

Wiadomość Naukowa

na Miesiąc Styrenii 1820 Roku
 przez Michała Bukiewicza Członnika
 Wydziału **I** Towarzystwa Filomatycznego
 Wileńskiego, a powspólniey Literackiej
 Gaiety Halijskiej, wyjęta.

Wiadomość o wszelkich tak zawiązanych
 jak zawiązujących się towarzystwach, jeśli
 każdemu jest pożyteczną, w tej części, w której
 o uświetnianiu, o więcej do ulepszenia
 bytu człowieka amierzących, i różnych
 a najczęściej pomyslnych ich skutkach
 donosi: tedy nam i na tym jeszcze korzyść
 przynieść może, że wskaze środki jakich
 Towarzystwa do obwarowania siebie od rów-
 nieżnych powisków, i utrzymania wewnętrz-
 nego tegoż ducha, stowem do osiągnięcia
 zamierzonego celu, używają. Znalazłszy prze-
 to w pomienionej Gaiecie krótkie opisanie
 Naukowe.

naukowego stowarzyszenia, które nazwa-
no Towarzystwem Dolnego Renu, w ce-
lu doskonalenia się w Naukach przyro-
dzonych i sztuce lekarskiej, rewiaganem;
niektóre Materye więcej interesujące
wytorystem. —

Drugim z tejże Gazyety wyjątkiem
będzie doniesienie Nizgańskie, o wyśetym
Dziele, Doktora Juliana Samelking, pod
Tytulem *Systematische Grundriss* & & o
erem na swoim miejscu L

Trećim nakoniec będzie, wiadomość o
Związku Uniwersytetow. Wzrasię kiedy
za pomocą Oświecenia tylko, odrywać
swobody, powzięła rymowa Tyranow,
nam przed kilkudziesięcią laty, a dziś
całej ^{Wszystkie} Europie wydartych spodniawać się
możemy, wiadomości taka rtaż jest po-
ryteżna, że okaże jeden sposób, którego
stowarzyszenia Pedagogiczne, dziś rwszyst-
trey części tak ważną sprawą, iak jest o-
wolności ludów raięte, do wzajemnego we-
bie

Jobie udzielenia prawd, i wyrobionych
opini, używają. — Staraj się być ten mój
domysł, niezbyś się sprawiedliwie, i to raz się
raz wiadomości naukową zachowaj. —

Numer 255 powszechny literackiej Ga-
zety w Póździejniku 1849 Roku wydany, ^{za} ~~ma~~
^{wiera} w sobie pod artykułem wiadomości literac-
kie, wyciątek z prywatnego pisma o nauko-
wych towarzystwach, z Bonn (x) 30 Junii 1849
Roku do Redakcy tejże Gazety przystanego,
którem tak się zawiera:

Ze wszystkich ^{z usiłowan} sposobów naukowych, czyli dąż-
zenia do doskonałości, towarzystwa są
jednym, któremu najwyższemu i mojemu
w dziatach przypisać należy. Sciste
głębokie badania natury, z zastosowaniem
prawd odkrytych do sztuki lekarskiej,
anatomii

(x) Miasto Bonn in austry Bonna, leży nad Renem o mil
24 od Moguncyi, a 14 od Kolonii. —

Znalazto wielu młotofników, ta a między
Nauczycielami tegoż Królewskiego U-
niwersytetu, i członkami Związku nauk gó-
rniczych, jako też między wielu imienia znane
Komitetami miejskimi, którzy w teorii i prak-
tyce tego rodzaju wiadomości uoskonalu-
leni, miejsce zbierania ich swego Z^{okoz}
lic Rensko-Weſtphaliſkich tu obrali. Już
20 października 1818 roku, za staraniem
Harleſa było na pewnym stopniu Ho-
warzyszenie, a wieścielkiej liczby pou-
patych do siebie osób ztorone, dla któ-
regu rządowe Ustawy Harleſa napisad.
Tak zebrani badawie przyrodzenia i włoś-
nicy i sztuki lekarskiej dali porządca
Towarzystwu zwanemu „*Miner. Verein*
inſſen Enſallyſtadt z. d. W. Rhein-
und Provinz Kurh.“. Całonkowie tego
zobowiazali się nauczaniem, wyraimieniu Ustaw
wami, do najpracowitſzego wybadywania
Natury

Natury w ogólnosci, i z regołnicy nas' w
 Okolicach Renu i Westphalii: oraz stowa-
 wania do codziennego ^{wiadomości i doświadczen} ~~zrycia~~ ^{zrycia} i takich praca
 ciągłą pracę w Stowarzyszeniu swoim na-
 będą; nadto do ciągłego zbierania i
 nauki i sztuki, ile być może ścisłością, prostotą
 ien, aby doskonalsze ię wspólnie w teo-
 ryi i praktyce, nietylko dla Dobra cz-
 tego rodu ludzkiego, sztukę lekarzką na
 wyszszym mogli postawić stopniu, ale
 i spere kierce umiejętności, i doświadczo-
 nych Medyków, w Prowincjach Nad-
 renskich powiększyć. Stowarzyszenie
 to przybiera oraz więcej do siebie, w spo-
 mianionych umiejętności Profesorów, tak
 że składa się już na trzydziestu męczy-
 wistych i szwajcarskich członków, między
 którymi ^{którzy} poświęcają się Naukom
 przyrodzonym są: Graf Beust, von
 Neufville.

Neufville, Nees von Esenbeck, Kastner
Bocher, Goldschuss, Tulda, Nöggerath,
i inni; Godani zas Naukom Medycyny
sarı; Harless, von Walther, Heyn Ma-
yer, Bischeffs, Mearem, Windischmann
i. t. d. — Najac te ofoby, naypromyśle
nieyzych z nich usilowan' spoziewac sie
mozna skutkow: Towarzystwo te ehad
Odae sie, ma z BB merywistych i wyprawy-
nych, a do powiezupenia i nadania moeyczy-
nicion w Badaniach przyrodzenia, z
nieograniczoney liaby miarowaniych
orkonkow (tak azki nieubeenych (wuburide
sivm) orkonkow: Nakoniec, aby do wyko-
paeania wiadomosci przyrodzenych i Me-
dycyny zachgeic, wziclanienw nadgroda
sturenym, honorowych Cakonkow
pofkaniowien, Dla wiskazyeh korayci
iakie sie z podziatu pracy otray miec
Towarzystwo ehadada sie z dwoch wydziatow.
6.

9

z tych ieden trudni się najgłówniej Nauką
Kamii przyrodzonemi, iakimi są Fizy-
ka, Chemia, Zoologia, Botanika, Mine-
ralogia; nadto Górnictwem, wiadomością
niemyrabiąnta syrodzich Metalów,
Nauką leśniczą, Budownictwem wie-
skim, nakoniec poznaniem fizycznego
stanu Kraju i Narodu — Drugiego wy-
działu rektorskim są Nauki medy-
czne; iakoż: Anatomia, Physiologia, Pa-
thologia, Therapia, Chirurgia, i Phar-
macya. Każdemu wydziałowi przewo-
dzący Dyrektor, ogólnego zaś dobro-
warystwa postępowania wybrani dwaj
seniorowie, dwóch sekretarzy, ieden
podskarbi, i Archiwista, któremu pi-
smo i Bibliotekę Towarzystwa powierzo-
no. Tych trzech Osób Kraj Towarzy-
stwa Stanowiczych, obowiązkiem jest
postępować

7.

postregae' i radcie' nad wnetelnym dobrem,
a czerogolnicy starai iiz utrymaci' moe i
ducha w dnianiac'h Towarystwa - Kon-
trywadowore' w tych Towach: koczerych
Szeci i czeretyl' rannarow' Kraku Pruskiego
jacie ma dla karczego stowaryszenia, oraz
z usi' Towan' poswielaizyly iiz ley pra-
cy Osob, Towarystwo obiecwai' sobie
moze czerpna, pomoc i stae utrymani'
iiz w iwietaoci, w dafiera rostaiz pod
Opieka' iwiatdych dwoc'h mczow, Minie-
stra Altenstejn, i Oberprezydenta Grafa
Solms-Laubach: Jiz nawet Towarystwo
pod kranowen' ich przewodziem
zakonitaj' czerpna o postep, i moze czer-
nowych spodnikwai' iiz i podkow, ktore nay
ponyeli, czerpna skutki, w i towan'om tego
przewodzi' byda: Stic ierzej dla Towarystwa
nie powstaje, iak przy rozstney upnosi' nie
radicie, ze Krak ktorego prosz' Opieki, puz
wspamiadomyslna liberalizmu, wbe w dascic
wajspednienia ich kzerem odmowic' nie rechez
4.

Numer 260 tejże Gazety pod Arty-
 kułem wiadomości o nowych książkach
 donosi, iż w Księgarni Rudolfsbadzkiej
 Miasta of. mil. od Jena księgarski, wyex-
 to, a pod prasą, Księciem Władysława
 tejże Księgarni w miesiącu Wrześniu 1819
 Roku. Dzieło, którego 2 części są już wysta-
 wiane do Halli, Francja zaś wyjdzie
 a początkiem Wielkoročnego Jarzmaru
 Roku 1820 - Tytuł dzieła tego jest
 następujący. Rys kasadowy systematycz-
 ny Prawa Narodow Europey, ~~które~~
 służyć mogącej nie tylko Studentom
 Uniwersytetu, lecz i tym, którzy sami
 w tej sprawie dysponalić ię zechcą przez
 Doktora Juliana Schmeling. Część
 pierwsza dzieła tego, która o politycznych
 i prawodawczych Głobach Europejskich
 traktuje,

wyżsta w Roku przeszłym, a publicności
wsparta na Rodzinie, jednego z najbieg-
lejszych dzielnicych prawoznawców
to jest Hermesa, i w gwarancji i użył
ku tej rzeczy są wydata ~~prywatnie~~
~~Hermesa~~: Niemniej pod kęsa drugi są
Tonu ~~zajęła~~ Pism Hermesa, Rodzina
ten Jego wydziatowi, ~~edycie nie~~
Tonu nie przynosię —

Cześć druga wytkada prawo do wra-
żanie małą między sobą narody Europej-
skie: w szczególności zaś o sposobach ma-
bycia Narodowej wdajności: o grani-
cach między jednem państwem a dru-
giem: o własności i prawie jakie ma-
ją narody do Morna Rzek, oraz do
szkolenia a nich korzyści. Przytem wy-
tkada Teoryę odrywania poselstw i
Uniew, i jakie są praw wzajemnych robo-
wizgania się Narodów Europejskich wy-
nikły.

Widai w tej ^{części} dziele, że Autor, wreszcie
 pomocniac do tego nauki przedmioty,
 przy grubowey znajomości rzeczy które wy
 kłada, przeznadł największą staranność
 i użył, gdzie tego była potrzeba. Nadto
 w drugiej tej części odznacza się ~~czysto-~~
 się czystością stylu, powaźną otwar-
 tością, wymiagłym wykładem, oraz lic-
 ztemi cyfaryjami anakonitych w przed-
 miocie tego traktujących pisarzy. Wspecy-
 ty na polityce i Historji powszech-
 nej, wykłada z największą ścisłością
 prawa Narodów, ten w szczególności iau
 i dnie ekspluizy, razem przywodzi iau
 w którym ogłofione były. —

Treść części. Ostatnia część dzieła tego
 mówi o innych iauw Teoryjach prawa
 wzajemnego zobowiązania się Narodów
 Europejskich; i ta wyodrębia iau jui
 powiedzianem przykoi eu Marca ter-
 rorinajnego Roku —

Halski, Jenyński, Królewiecki, Erlangen, Frey-
 berg, Gießen, Greits-walde, Heidelberg, Kiel,
 Landshut, Moscock, Tubingen; przeto wie
 których tylko Niemiec kich Uniwersytetów bra-
 kuje; lecz i te, iak jest wszelkie do prawdy
 podobienstwo, wkrótce się przytężają — Co wra-
 żliwa, zwyczajna na powszechnego ducha czasu,
 pewna, ciężyc się morona nasnieją, je zwiazan
 ten omieszcza w sobie będzie, wszędy the Euro-
 peyskie Uniwersytety; iakże niektóre są gra-
 niotne już do niego należą, takżo Mosk-
 wski, Krakowski, Wurfraufski, Dorpacki.
 A Uniwersytetów zaś Szwedzkich: holend-
 erskich, pomysłney w tej mierze wreszcie
 iemy wiadomości. Także pocieszają się
 w daley Autor, ~~przewidywać~~ przedstawił
 się nam widzą, goj wszelkie jestna Uni-
 wersytetów Europejskich, a których każdeg-
 o, i publiczne Dziatania, zaledwie są
 wiadom anajome być mogły, nie tylko przez
 daż do najbliższych, ale i przez stana-
 se przedmiotem, notwają tyłu uromy.

Przekonany

Porokony ze wzetki domy⁷ bez fundamen-
tu uczyniony, i bardzo daleki. Niezadnego
za dobrem naszem nie maiajmy nadziei, jest
smieszonym w oczach równego rozsadku, nie-
smiałym radnym i przeciwnym dopiero wiar-
domości wyprawadacie wniosków, gdyby te pod-
tug omie przy najmniey, sprawiedliwych nie
miały powodów - late dżisieyey Niemcy a
szczęśliwiey ta ich część, która pedagogiczną
nauką się może, względziwszy na Egoizmie
zasadzoną filozofią, która a tak nieszczęśliwym
skutkiem, na dzieł oświaty naszej, stozaje wony-
sty co narz bardziey naraz, domagacie się wolno-
ści, a takim powołaniem się i zapewnieniem a takim
iey niedowiedzą od rewolucyjnego nieprzyjaciela broni:
tey zaś nadziei, maia, tem większe prawo, że wsey-
Ako dla kraju noszą w ofiarę, byt Obywateli
i Monarchów, a których celu swych ustowań
i zastawieney nagrody, dziś do prosić się nie
mogą, krwią swoją rachowali. Niepomni des-
poti, ani na własny dobrze zrozumiany interes,
ani

na wymiar sprawiedliwości obrońców swoim
 nalepney, facki lub Obietnice zamiast Kon-
 stytucyj, a w Sapa i Meryrow swych wole na
 miejscu praw liberalnych codziennie ogłasza-
 ła, kępcia, ufta i oze, aby się te na własne
 nieporęgi, a nieuczalaty. W takim roztaię
 potorem Narody Niemieckie, szuka muszą spoj-
 sów, któreby najmniej bię w oczu tyranów, jak
 Kolwiek częć rodu ludzkiego, do dzykania praw
 sobie należnych usposobili. Względem przeto na stan
 dzisiejszy Niemiec, Duch Uniwersytetów i na
 ich oderwę, nieporwałai się wyraznego robo-
 wiazenia się, brać na jedno iak cheć niektórzy,
 że z wypraciem w kilku Uniwersytetach zaprować
 daonym, przeytania sobie na wraiem rozmaitych
 większej wagi przedmiotów; owzem sądzę, że ce-
 tem związku tego, jest abliżenie ludzi do zregisła
 które im przyrodzenie nauczają, i przygotowa-
 nia Europy do tem ciekawszej odmiany, bo ufta-
 iżenia politycznego, wrajetki ich Narodów.
 Jak kolwiek wrescie inne są zamiary tego związku,
 ku, zatem nieweresne iwniofski more, wyznać
 jednak

